

poslední vůle děje se volně a s uvážením. K vůli úplnosti se podotýká, že nelze přisvědčiti ani názoru stěžovatelovu, že v případě Šu 4 (2) cit. ř. o zbavení svéprávnosti není závěť před notářem zřízená na roveň soudní závěti. Tímto řem není omezen předpis Šu 70 not. ř. o rovnocennosti závěti před notářem zřízené se závětí soudní. Poslední pořízení ze dne 27. ledna 1925, o něž jde, má všechny náležitosti notářského pořízení. Jest ovšem pravda, že i notář jako soukromá osoba může býti obyčejným svědkem závěti. Ale tomu v tomto případě tak nebylo. Dbáno bylo všeobecných předpisů o úřadování notářů (hlava IV. not. ř.) i předpisů §§ 73 a 68 not. ř. a §§ 587 a násl. obč. zák. Protokol jest podepsán notářem ve výslovné vlastnosti jeho jako notář, opatřen úřední jeho pečeti a byl uložen na notářství (§§ 74, 91, 96, 110 a násl. not. ř.). Že v úvodě notář se označuje též za svědka závěti, nevadí. Stěžovatel přehlíží, že za slovy »... jsem byl dožádán, abych byl svědkem jeho ústního posledního pořízení« stojí ještě slova: »a toto notářsky osvědčil.« Jde tedy o notářské pořízení formelně bezvadné a nevztahuje se proto na ně předpis Šu 586 obč. zák. a právem nižší soudy zamítly návrh na výslech testamentárních svědků dle tohoto řu.

Čís. 5415.

Ručení podle řu 1320 obč. zák.

V tom, že majitel psa, jenž přišel za ním bez náhubku do veřejné místnosti a nebyl zlým ani výbojným, nechal u svých nohou ležeti a neměl uvázaného na provázku, nelze spatřovati jeho nápadnou bezstarostnost. Znetvoření rtu u muže zakládá povinnost k náhradě jen při úmyslnosti nebo nápadné bezstarostnosti. Spoluzavinění poškozeného nelze spatřovati v tom, že krmil cizího psa, jenž při tom po něm skočil, aniž v tom, že neupozornil držitele psa, by psa opatřil náhubkem.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1925, Rv I 763/25.)

Žalobce, městský strážník, zašel do hostince, kde pojídal jaternici a házel odpadky psu žalovaného. Odcházeje z hostince dojídal žalobce ještě jaternici, pes žalovaného na něho skočil a ukousl mu kus rtu. Žalobě o bolestné 15.000 Kč a 25.000 Kč za trvalé zohyzdění obličeje vyhověl procesní soud první stolice potud, že přiznal žalobci bolestné 2.500 Kč, jinak žalobu zamítl. Pokud se týče bolestného, uznal soud přiměřeným 5.000 Kč, přisoudil však žalobci pouze polovinu, shledav jeho spoluvinu v tom, že házel psu slupky od jaternice a že jako městský strážník neupozornil žalovaného, že jest psa opatřiti náhubkem. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalobcovu potud, že mu přiznal bolestné 5.000 Kč.

D ů v o d y:

Dovolateli nelze přisvědčiti, pokud s hlediska čís. 4 řu 503 c. ř. s. spatřuje nesprávné právní posouzení věci v tom, že mu nebyla přiznána

náhrada za trvalé zohyzdění a snížení jeho schopnosti k pití a k mluvení. V tom směru přicházejí v úvahu předpisy §§ 1320 a 1326 obč. zák. Dle těchto zákonných předpisů může náhrada za zohyzdění býti požadována jen, když zohyzdění zapříčiněno bylo zlým nakládáním pachatelovým, tedy úmyslným nebo hrubě zaviněným jednáním. O takovéto jednání žalovaného však dle zjištěného stavu věci nejde a v důsledcích toho netřeba řešiti otázku, zdali a jak veliké odškodnění žalobci za jeho zohyzdění přísluší, když jest zjištěno, že zohyzdění toto nebude míti vliv na lepší zaopatření žalobce, ježto jako policejní strážník tím žádné újmy neutrpěl a přirozeně při svém budoucím zaopatření také neutrpí, neboť jde o nepatrné zohyzdění muže, nikoli ženy. Nárok na náhradu za snížení schopnosti k pití a k mluvení není rovněž dle předpisu §u 1325 obč. zák. odůvodněn. Nejde, jak již uvedeno, o úmyslné nebo hrubé zaviněné jednání žalovaného a žalobce těmito nedostatky dle zjištění nižších soudů nestal se ani částečně k výdělku nezpůsobilým, když přes ně nadále své povolání jako policejní strážník bez závady vykonávati může a vykonávati bude moci, takže ani v tomto směru újmy neutrpěl. Je sice pravda, že žalobci dle posudku znaleckého pro nepatrnou deformitu dolního rtu, o kterou jde, zbudou nějaké potíže při pití a při řeči vždy, a mohl by proto za tuto svou újmu žádati náhradu, to však jen tehdy, kdyby tu byly předpoklady nároku na úplné dostiučinění ve smyslu §u 1324 obč. zák. Než předpokladů těch tu není, poněvadž, jak již uvedeno, dle zjištěného stavu věci nestalo se poranění žalobce ze zlého úmyslu nebo nápadné bezstarostnosti žalovaného, když žalovaný, jak zjištěno, provinil se jen tím, že nechal svého psa, jenž bez náhubku do hospody za ním přišel, neměl zlých vlastností, ani nebyl výbojným ani útočným, v hospodě u svých nohou ležeti a neměl jej na šňůře uvázaného. Toto opomenutí nelze dle názoru soudu dovolacího za daného stavu věci pokládati za nápadnou bezstarostnost a nelze proto žalobci přiznati ani náhradu škody za způsobené mu potíže při pití a mluvení. Pokud však dovolatel vytýká, že odvolací soud právně nesprávně posoudil zjištěný skutkový stav, tvořící podklad pro řešení otázky spoluzavinění, jest mu přisvědčiti. Odvolací soud spatřuje spoluzavinění žalobce ve dvou směrech, jednak v tom, že žalobce hodil několikrát psu žalovaného slupku z jelita, čímž prý zvyšoval jeho chuť, takže pes, chtěje se zmocniti posledního sousta, jež žalobce dával do úst, skočil po něm, kousl žalobce právě do úst a poranění mu způsobil, jednak v tom, že žalobce jako orgán bezpečnostní se nepostaral o to, by pes byl v době kontumace buď opatřen náhubkem anebo z hostinské místnosti odstraněn. Právní úsudek odvolacího soudu o spoluzavinění není správný. Jen tenkrát by se dalo mluvit o spoluzavinění žalobce dle §u 1305 obč. zák., kdyby se byl žalobce něčím prohřešil proti přirozené opatrnosti, jakou § 1297 obč. zák. u každého normálního člověka předpokládá. Tím, že žalobce házel psovi slupky, zvýšil snad jeho chuť na další, nemohl se však ani z daleka toho nadíti, že pes po něm skočí a kousnutím ho poraní. Poranění nebylo následkem jeho počínání, neboť pes, který se krmí, pravidelně vůbec nebývá člověku jej krmícímu nebezpečným. Ani další odvolacím soudem uvedený důvod neobstojí. Žalobce nepřišel do hostince ve službě, nebyl tedy ani oprávněn, neku-li po-

vinen, aby zakročil pro nějaké nepřístojnosti. Neprohřešil se však ani proti své přirozené, každému člověku vlastní opatrnosti, neboť nemohl nebezpečí předvídati, naopak mohl o psu, který byl bez náhubku ve společnosti svého majitele, předpokládati, že je neškodným. Nelze mu proto ani z těchto důvodů klásti za vinu, že se nepostaral o to, aby pes buď byl opatřen náhubkem aneb z místnosti vyveden. Jelikož nižší soudy i s hlediska §u 1320 obč. zák. jeho spoluzavinění vyloučily, zjistiťše, že psa nedráždil, nestihá ho nijaké spoluzavinění za úraz a přísluší mu celé a nedělené bojestné. V tomto směru odůvodněnému dovolání bylo tudíž vyhověti. Jelikož žalobce se v odvolacím řízení spokojil 5.000 Kč bojestného a žalovaný ničeho proti určení výše bojestného dle §u 273 c. ř. s. nenamítal, bylo toto celé přisouditi.

Čís. 5416.

Československá lihová komise, nikoliv Československý stát, byla podmětem práv a povinností z právních jednání, která komise sama uzavírala s třetími osobami.

Pokud ručí ze závazků čs. lihové komise dle §u 1409 obč. zák. čs. stát.

Lhůty §§ 1 a 2 zákona ze dne 8. června 1923, čís. 121 sb. z. a n. jsou lhůtami propadnými.

Jměním dle §u 1409 obč. zák. není každá jednotlivá fysická věc o sobě, nýbrž buď veškeré jmění nebo část jeho neb aspoň takový souhrn majtkový, který jest určitou hospodářskou jednotkou, tvoře podklad pro osobní úvěr, kterého dosavadní majitel jmění požíval.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1925, Rv I 974/25.)

Akciová společnost lihovaru a lučební továrny domáhala se na Československém eráru doplacení přejímací ceny za lih, který ve výrobním období 1920/1921 dodala Československé lihové komisi v Praze. První soud první stolice žalobu zamítl, shledav odůvodněncu námitku nedostatku pasivního oprávnění ku sporu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudu a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Jde především o otázku, zda vlastníkem přejímaného lihu stal se Čsl. erár, či Čsl. lihová komise. Mimořádné poměry válečné přivodily, že i spotřeba lihu nemohla býti ponechána volnému obchodu a stala se předmětem veřejné péče. Již v době předpřevratové zřízena byla tak zv. lihová ústředna ve Vidni. Po převratu bylo její působnost na území Čsl. státu zastaviti a proto nařízením Národního výboru ze dne 8. listopadu 1918, čís. 29 sb. z. a n. byla pro území Čsl. státu zřízena tak zv. Československá komise lihová se sídlem v Praze a svěřena jí veškerá péče o úhradu spotřeby lihu. Organise a působnost této komise byla upra-